

GRAU EN EDUCACIÓ PRIMÀRIA

Disseny i valoració del desenvolupament de la sessió de pràctiques d'impartició del 26-11-2019 (Passeig escolar)

Treball acadèmic per a l'assignatura "Educació Física i la seva didàctica I"

Professor encarregat: Antonio D. Galera

Autores:

Siukaina El Bukriui El Ghul (GTE 10), Edith Company Messa (GTE 9), Anna Creus Brunet (GTE 12), Pol Díaz Ruiz (GTE 1), Natalia González García (GTE 5), Rubén López Pérez (GTE 8) i Sonia Ortega Serrano (GTE 7)

Assessores: Sergio Bañó González (GTE 9) i Sandra Vidal Parra (GTE 4)

Coordinació, revisió, edició i introducció doctrinal: Antonio D. Galera

TAULA:

1. PRESENTACIÓ (professor de l'assignatura)	3
Contextualización	3
Justificación	3
Orientaciones didácticas	3
2. INTRODUCCIÓ.....	5
3. ESQUEMA – GUIÓ.....	5
4. DESCRIPCIÓ DE CADA RUTA	6
Ruta 1 (a càrrec de l'equip 48)	6
Ruta 2 (a càrrec de l'equip 49)	10
Ruta 3 (a càrrec de l'equip 50)	14
4. CONCLUSIONS D'APRENENTATGE	19
5. INFORME SOBRE EL PAPER DE LES ASSESSORES	20

1. PRESENTACIÓ (professor de l'assignatura)

Contextualització

En el actual plan de estudios de magisterio, la titulación de Graduado en Educación Primaria contempla la materia de educación física a través de dos asignaturas, “Educación Física en la Educación Primaria”, en 2.º curso, y “Educación Física y su Didáctica I”, en 3r. curso, además de otras, específicas de la Mención de Educación Física que se cursa en 4.º curso.

En las asignaturas a cargo de este Profesor, uno de los requisitos de evaluación es el diseño e impartición de sesiones de Educación Física escolar, dentro de un programa de prácticas de impartición de la asignatura (PIAs) en el que se pide a cada estudiante que diseñe y después imparta situaciones de aprendizaje concebidas para personas en edades escolares. Tanto en una como en otra asignatura, cada estudiante, integrada en equipos docentes conformados por el Profesor, tiene la oportunidad de ponerse en situación de una maestra encargada de impartir clases de Educación Física frente a sus compañeras del grupo-clase, en funciones de niñas y niños de edades escolares. Para su desarrollo, el Profesor establece unas directrices de organización de dichas PIAs y emite sucesivas convocatorias dentro de cada asignatura, cada una de las cuales tiene una temática de contenidos propios del currículum escolar de Educación Física.

Justificación

En el caso de la asignatura de 3r. curso, una de las PIAs tiene como contenido la práctica de un denominado “paseo escolar”, que el Profesor ha recuperado de entre los contenidos de la Educación Física de principios del siglo XX, práctica que quedó en desuso por varios factores, entre los que el más importante desde el punto de mira didáctico fue el progresivo prestigio que desde dicha época fue adquiriendo un tipo de deporte, generado en la época industrialista del siglo XIX, que asimila deporte a cualquier actividad física, incluida la que se realiza en el medio exterior, natural o seminatural, pero concebida como práctica de esfuerzo vigoroso sujeta a la competición física como paradigma excluyente de motivación. Tal concepción hizo que la práctica de un simple “paseo”, como se concebía en la época, fuera desechada, por no producir esfuerzo vigoroso inmediato y no ser “motivante” (es decir, competitiva).

Firme convencido de que tal tipo de deporte no debe formar parte destacada del currículum escolar, mi descubrimiento de los paseos escolares abonó mi idea de que otra forma de práctica física en el medio exterior es posible, al margen de las “gimkanas” o “crosses”, etc., y desde hace no menos de cinco años vengo proponiendo a las estudiantes este tipo de contenidos, que recupera la concepción original del paseo escolar como práctica educativa interdisciplinar de ejercitación moderada y señalada presencia de actividad cognitiva asociada a la actividad física, en una organización que favorece la comunicación permanente entre escolares y entre éstas y sus maestras acompañantes.

Orientaciones didácticas

a) Organización

La práctica de este período consiste en preparar un recorrido no competitivo (paseo) y educativo (suministro de información) por el medio natural del campus universitario para cada uno de tres niveles hipotéticos de condición física y/o capacidad de comprensión (que pueden equipararse a escolares de 6-7, escolares de 8-9, y escolares de 10-11 años, respectivamente), aprovechando las guías y mapas específicos que están publicados telemáticamente en la web de la Universidad.

Debéis formar tres equipos de un mínimo de dos y un máximo de tres estudiantes cada uno, de adscripción voluntaria entre las convocadas, a condición de que en cada equipo haya al menos una estudiante de itinerario 2, y cada equipo se encargará de preparar la actividad para uno de los niveles escolares indicados.

Cada equipo se hará cargo de la preparación de información y de la conducción segura por el medio natural de uno de los niveles que han sido descritos, clasificados convencionalmente en 'nivel inicial', 'nivel medio' y 'nivel avanzado'.

El recorrido de los tres niveles comenzará en la plaza de los olivos de la Facultad y finalizará en la entrada del Servicio de Actividad Física de la Universidad (SAf).

Duración máxima de la actividad, 75 min, incluyendo el tiempo de acreditación y organización inicial de los grupos.

ATENCIÓN: El material telemático que se puede encontrar en la red NO está adaptado a los recorridos que se prescriben en esta convocatoria, por lo que será imprescindible efectuar las adaptaciones necesarias para cada nivel.

b) Complimentación

1. Antes de la impartición (requisito 8c, DSS)

(1) Localización y descarga telemática de materiales de guía.

(2) Reconocimiento físico del terreno por el que transcurrirá el recorrido que se diseñe, que deberá ser necesariamente en forma de marcha de aproximación FCE-SAF.

(3) Obtención de información didáctica (historia, geografía, parajes de interés lúdico para escolares...), con nivel académico de comprensión adecuado para las estudiantes futuras maestras.

(4) Optativamente, preparación de posible material didáctico específico con nivel escolar de comprensión para cada grupo de nivel (hoja de ruta, preguntas que deberán responder mientras performan o inmediatamente después, etc.), basado en una adaptación de los materiales de guía después de haber reconocido físicamente el terreno.

2. Impartición (requisito 9c, ODS)

Las estudiantes del grupo-clase se distribuirán libremente en tres grupos de nivel escolar hipotético: 'inicial', 'medio' y 'avanzado', cada uno de los cuales estará a cargo del respectivo equipo docente.

La actividad consistirá en performar una marcha de aproximación desde la plaza de los olivos de la Facultad hasta la entrada del SAf, con una duración aproximada de 60 minutos y en cuyo transcurso se contemple el paso por diferentes puntos del Campus, paradas de información y otras actividades educativas NO competitivas.

En el momento de la organización inicial, el Profesor aportará a cada equipo docente las copias del material didáctico que éste le haya enviado para su impresión, siempre y cuando dicho material haya sido diseñado con criterios de sostenibilidad.

Cada equipo docente se hará cargo de la organización inicial, del suministro de posible material didáctico y de la conducción segura por el medio natural del grupo de nivel para el que haya preparado la actividad.

Utilizará para ello los recursos que crea convenientes para mantener el interés de las componentes, incluyendo sobre todo la información educativa obtenida durante la preparación, PERO evitando el recurso a la competición.

Las componentes de los equipos docentes deberán tener muy presente la doctrina didáctica sobre aplicación a la Escuela de los tres canales básicos de transmisión del mensaje docente que vimos en 2.º curso (EFEP): canal visual, canal cinestésico y canal oral-auditivo.

Durante la impartición podrán incluir asimismo nuevas actuaciones que enriquezcan la perspectiva educativa de la actividad escolar; por ejemplo, aprovechar una parada para comentar algún aspecto del medio circundante (edificios que se ven, grado de suciedad del medio, cálculos matemáticos antropocéntricos, etc.), siempre adaptados al nivel de comprensión de las escolares que componen el hipotético nivel.

Al finalizar la actividad, las estudiantes en función de escolares deberán sentir que han aprendido cosas y que no han experimentado discriminación de ningún tipo.

En el desarrollo de esta práctica, cuya descripción y valoración siguen a continuación, las estudiantes convocadas interpretaron y aplicaron de manera muy destacada las orientaciones que se les dieron en la convocatoria, de modo que el Profesor considera merecida su inclusión en el repositorio DDD de nuestra Universidad.

2. INTRODUCCIÓ

Aquesta pràctica serà impartida per tres equips docents, formats d'acord amb les especificacions de la convocatòria emesa pel Professor de l'assignatura:

- Equip 48: Edith Company Messa (GTE 9) i Anna Creus Brunet (GTE 12)
- Equip 49: Pol Díaz Ruiz (GTE 1), Natalia González García (GTE 5) i Sonia Ortega Serrano (GTE 7)
- Equip 50: Siukaina El Bukriui El Ghul (GTE 10) i Rubén López Pérez (GTE 8)

Cada equip ha dissenyat una ruta específica, i desenvoluparà uns continguts relacionats amb el medi natural i seminatural del nostre entorn, el campus de Bellaterra de la Universitat Autònoma de Barcelona. Les tres rutes i la informació proposada en cadascuna d'elles ha estat plantejada tenint en compte grups d'edats diferents, equiparables als tres cicles de l'Educació primària (6-7 , 8-9 i 10-11 anys) i mirant d'atendre la diversitat d'alumnes que ens podem trobar en una aula escolar.

L'objectiu n'ha estat preparar un recorregut no competitiu i alhora educatiu en tant que es subministra informació educativament rellevant per a les persones participants en cadascuna de les rutes, les nostres companyes del grup-classe de l'assignatura, que faran papers de nens i nenes en edats escolars. Els tres recorreguts s'iniciaran a la Plaça de les Oliveres de la nostra Facultat i finalitzaran a l'edifici del Servei d'Activitat física (SAF) de la Universitat.

D'acord amb les orientacions didàctiques de la convocatòria, tots tres equips hem programat les nostres activitats mirant d'aprofitar el medi natural i seminatural que envolta la nostra Facultat, ja que estem d'acord en que és essencial saber com aprofitar l'entorn per a generar en les escolars aprenentatges relacionats amb l'ús respectuós del medi geogràfic.

Tot i que realitzar passejos escolars no és quelcom que es doni de forma habitual a les escoles, i tampoc sol ser un contingut present en l'àrea d'Educació Física escolar, creiem igual que el nostre Professor que organitzar i impartir aquest tipus de pràctica ens pot servir per aprendre a generar recursos útils des de l'àrea d'Educació Física de cara a la relació de transdisciplinarietat entre aquesta disciplina i d'altres de l'Escola.

Per tant, en el present treball trobareu el disseny i planificació dels tres recorreguts i la valoració de la impartició de les dinàmiques. Abans però, podreu llegir un petit esquema orientatiu de com anava enfocada aquesta sessió. Finalment, podreu llegir les conclusions i l'informe sobre el paper de les assessores al llarg d'aquesta convocatòria.

3. ESQUEMA – GUIÓ

A continuació explicitem l'ordre que seguirà la sessió i la distribució del temps de cada part.

1. Rebuda del grup i introducció (5')
2. Creació de 3 grups pel mètode inclusiu
3. Desenvolupament de rutes (60')
4. Arribada al SAF: punt final de les tres rutes
5. Conclusions i valoració de la sessió amb tot el grup (5').

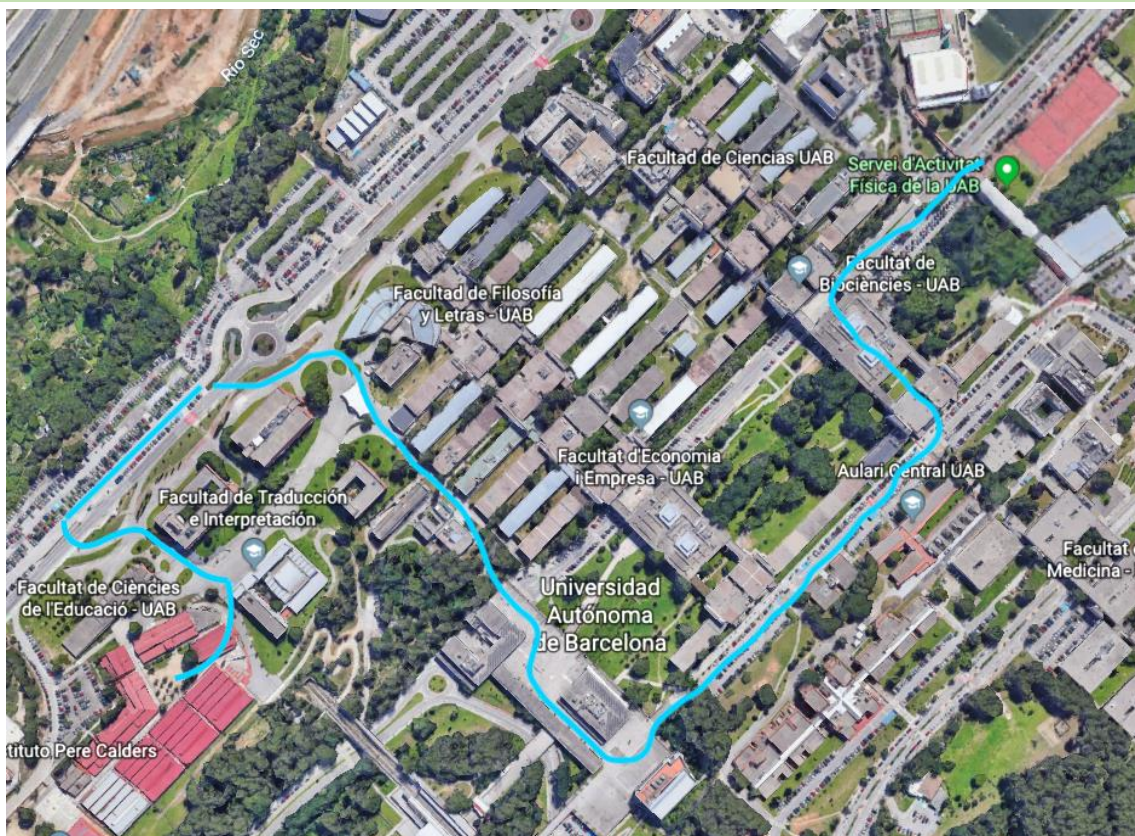
Durant el desenvolupament de l'activitat, totes les components dels equips docents tindrem a l'abast el guió de la nostra ruta i la informació necessària per a desenvolupar-la correctament, d'acord amb el detall que tot seguit es descriu.

4. DESCRIPCIÓ DE CADA RUTA

Ruta 1 (a càrrec de l'equip 48)

Destinatàries: escolars de cicle inicial (6 i 7 anys)

Estudiants impartidores: Anna Creus (GTE 12) i Edith Company (GTE 9)

Itinerari de la ruta 1 (escolars de 6 i 7 anys)

Continguts:

- ✓ Treball cooperatiu.
- ✓ Sentit de l'orientació.
- ✓ Escolta activa i participació
- ✓ Conceptes de ciència, matemàtiques i geografia.
- ✓ Sentiments i emocions.

Objectius lúdics:

- ✓ Arribar a l'objectiu / punt final del passeig: SAF.
- ✓ Ser capaços de realitzar un recorregut caminant, d'una hora, aproximadament.

Objectius didàctics:

- ✓ Descobrir i conèixer de forma lúdica alguns dels punts importants de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- ✓ Exercitar el cos mitjançant el passeig escolar i la coneixença de la universitat.
- ✓ Afavorir la participació de l'alumnat en la resposta a preguntes educativament rellevants, formulades durant el passeig.

Ruta 1 (a càrrec de l'equip 48)

Destinatàries: escolars de cicle inicial (6 i 7 anys)

Estudiants impartidores: Anna Creus (GTE 12) i Edith Company (GTE 9)

Material necessari:

- ✓ Full de guia per a les docents.

Descripció del passeig i informació que rebran les alumnes:

Resum del recorregut:

Sortim de la plaça de les Oliveres, ens atansem a la Facultat de Traducció i interpretació. Seguidament pugem cap a l'aparcament i la zona de vegetació que limita el campus. Avancem per darrere la biblioteca d'humanitats, passem per davant de les taules i la cafeteria de lletres i psicologia. Baixem per el pendent de formigó i ens desviem cap a la plaça cívica. Passem per davant de les taules de ping-pong, veiem els comerços de la plaça, i creuem fins a arribar a l'hemeroteca. Rodegem el campus per la part de darrere i continuem tot recte pel carrer de Vall Moronta passant per la facultat de dret, el servei de llengües, l'aulari central de la UAB... Després girem a l'esquerra, veiem la Facultat de Biociències i passem per l'eix central fins a arribar al SAF.

Plaça de les oliveres

1. Quina és l'època de l'any on es recull el fruit de l'olivera?: quan avança la tardor, comença el temps on es recull el fruit de l'olivera.
2. Característica curiosa de l'arbre: tenen la capacitat de suportar baixes temperatures (fins a -10 graus). Són arbres d'entre 2 i 10 metres i poden viure centenars d'anys, inclús més de 1.000 anys.

Facultat de Traducció i interpretació

3. Per arribar fins aquesta Facultat hem passat d'un terreny de sorra a un terreny de... asphalt. Quines diferències observem? color, textura, duresa... L'asfalt és un mineral que es barreja amb sorra i s'utilitza en la construcció de carreteres i altres vies terrestres. Una de les principals característiques és que és un material molt impermeable, és a dir que si ara mateix plogués, a la zona de la plaça de les oliveres es formaria fang, i aquesta zona per on estem ara simplement es mullaria però no es farien tolls (a excepció de si hi ha algun desnivell), ni fang, ni res semblant.
4. Aquí estudia la gent que vol ser traductora (és a dir que canvia la llengua original dels textos a una altra llengua, per exemple podríem tenir un llibre en anglès i passar-lo al català...), la gent que interpreta lectures, que investiga escrits internacionals, que assisteix a reunions importants (congressos internacionals) i escriu el que diuen les persones que assisteixen a aquestes reunions...

Arribem a l'aparcament

5. Aquí veiem el mateix que hem parlat a la plaça de les oliveres i a la facultat de traducció i interpretació sobre el tipus de sòl. Veiem que hi ha cotxes aparcats sobre asphalt, i d'altres sobre terra. Si plou, on estarà més segur el nostre cotxe? Si hem aparcats al pàrquing de sorra, quins problemes podem tenir? → que el cotxe es quedi atrapat al fang i ens costi molt sortir de l'aparcament, ja que les rodes reliscaran i no hi haurà un terra el suficientment dur per a poder fer circular les rodes del nostre vehicle.
6. Veiem com el pàrquing de sorra té molts desnivells: clots, sots, pedres... Per què? → l'acció de l'aigua és la principal causa del relleu del terreny que estem veient ara mateix. Quan plou l'aigua arrossega tot tipus de materials creant zones amb més quantitat de sorra "els bonys i muntanyetes que veiem" i altres àrees més esquerdades amb clots, tolls...
7. Per continuar hem de creuar la carretera i ho fem pel pas de vianants.

Estudiants impartidores: Anna Creus (GTE 12) i Edith Company (GTE 9)

8. Veiem també una parada d'autobús i recordem què hem de fer quan entrem dins d'un vehicle públic: mirar de cedir els seients a la gent gran, o amb alguna minusvàlua, o a mares embarassades... No ocupar la zona per deixar-hi cotxets, ni fer massa soroll per tal de no molestar a la resta d'usuàries ni al conductor.

Cafeteria de Lletres

9. Comptem el nombre de taules que hi ha fora de la cafeteria. Quina és la forma dels bancs i les cadires? Quantes persones es podrien asseure a cada banc i caber-hi de forma còmoda? Veiem alguna deixalla sobre la taula? Si trobem gots o altres residus els examinem i mirem on s'haurien de llençar per a reciclar-los.

10. Baixant per les escales veiem aquesta esquerra (foto del costat). Com s'ha pogut trencar l'asfalt si és un material tan resistent? No ho podem saber del cert però segurament això és degut a la força de les arrels dels arbres.

11. Si continuem baixant, veiem que hi ha una vegetació molt característica del mediterrani i un arbre que es repeteix constantment: el pi blanc. Aquest arbre està present en els boscos mediterranis i pot arribar als 20 metres d'alçada i el seu fruit són els pinyons.

Plaça cívica

12. Aquesta és la plaça central del campus de la universitat i s'anomena plaça cívica. Té comerços de tot tipus encarats a satisfer les necessitats de tots els estudiants i altres persones que treballin al campus o rodalies. Veiem comerços de tot tipus: llibreria Àbacus, autoescola (allà on anem per a aprendre a conduir), òptica...

13. Veiem també unes taules de ping-pong que i com tots sabreu: el tennis taula és un esport de raqueta que enfronta a dos jugadors, o dues parelles de jugadors, col·locats cadascun a banda i banda de la taula. Algú sap dir alguna norma d'aquest joc?

14. Creuem la Plaça Cívica, veiem un altre bar-restaurant i arribem a la Biblioteca de Comunicació i audiovisuals que a més, és l'Hemeroteca general del campus. Qui sap què és una hemeroteca? És una col·lecció o un conjunt organitzat de diaris, revistes... Per tant aquesta biblioteca conserva diferents continguts especialitzats en diaris i altres publicacions.

Carrer Vall Moronta

15. Ens trobem al Carrer de Vall Moronta, al costat de l'eix central de la UAB. Aprop d'aquí trobem diferents edificis per descobrir; per exemple, el centre de Recerca en Agrogenòmica (CRAG) i el Servei d'Anàlisi Arqueològiques.

16. Ens preguntem quina cosa és l'agrogenòmica. Fem grups de tres/quatre persones i investiguem de forma lliure en què consisteix el CRAG (dispositius tecnològics, apropament fins al servei, etc.) i quin tipus de professionals treballen al servei. Tot seguit, creem un relat conjunt i parlem envers les professions que existeixen a la nostra societat i quins són els beneficis i inconvenients de cadascuna d'elles. → El CRAG desenvolupa investigació en l'àmbit de la genòmica (ADN), la biologia molecular vegetal, la genètica d'animals de granja i el desenvolupament d'aplicacions moleculars útils pel cultiu i la cria d'espècies d'interès agrícola i ramader. En resum, es basa en les persones, els animals i els vegetals. Hi treballen científics.

17. Al tenir aprop el Servei d'Anàlisi Arqueològiques, demanem als alumnes que recullin de forma individual un total de dues roques que els agradin. Tot seguit, en grups de quatre, els demanem que ajuntin totes les roques recollides i les classifiquin de la manera que vulguin (amb l'objectiu que segueixin algun indicador com: color, forma, etc.). Tot seguit, mostren als seus companys la composició/classificació que han realitzat.

Ruta 1 (a càrrec de l'equip 48)

Destinatàries: escolars de cicle inicial (6 i 7 anys)

Estudiants impartidores: Anna Creus (GTE 12) i Edith Company (GTE 9)

Aulari Central

18. Caminem fins l'Aulari Central de la UAB. Allà, veiem que hi ha un munt d'arbres i, al ser tardor, demanem que els alumnes facin una recol·lecta de fulles i branques per fer, posteriorment, una composició artística amb aquestes. La composició serà en grups de tres/quatre persones i girarà envers la temàtica "La Universitat".

Facultat de Biociències

19. Caminem fins a la Facultat de Biociències i expliquem als alumnes què vol dir aquest terme→ engloba diferents àmbits científics com la biologia i la farmàcia. Ens centrem amb la farmàcia i proposem als alumnes que ens expliquin Què és una farmàcia? Quan s'hi ha d'anar? Què hi venen? Coneixem algun medicament?

20. Per grups, proposem realitzar una petita interpretació lliure envers el tema "LA FARMÀCIA".

21. Caminem fins al SAF.

SAF

22. El SAF és el Servei d'Activitat Física de la Universitat Autònoma de Barcelona. Quins esports creiem que s'hi fan? Quins esports practiqueu vosaltres? Per què és important fer esport?

23. Entrem el SAF i el descobrim per primera vegada.

Observacions:

Jocs alternatius sense material

Per realitzar en cas de disposar de temps, de petició implícita de les alumnes, per cansament, etc.

- Joc de "L'aranya peluda": Una voluntària fa d'aranya i es disposa en una línia dibuixada al terra o imaginària de llargada finita. Quan aquest cridi "l'aranya", la resta del seus companys hauran de cridar "peluda" i disposar-se a travessar la línia del company aranya sense que aquest els toqui. En cas que els atrapi, passaran a ser aranyes. Guanyarà l'últim infant que aconsegueixi travessar la línia sense ser tocat per cap aranya.

- Joc dels "paquets": En un espai delimitat, les alumnes s'han de desplaçar caminant o a ritme lent de forma individual; el dinamitzador haurà d'anar indicant de quina forma s'han d'agrupar els alumnes: paquets de tres persones, paquets per colors preferits, paquets per esports preferits, paquets per mes de naixement, paquets per nombre de germans, paquets per signatures preferides, etc.

Valoració del desenvolupament:

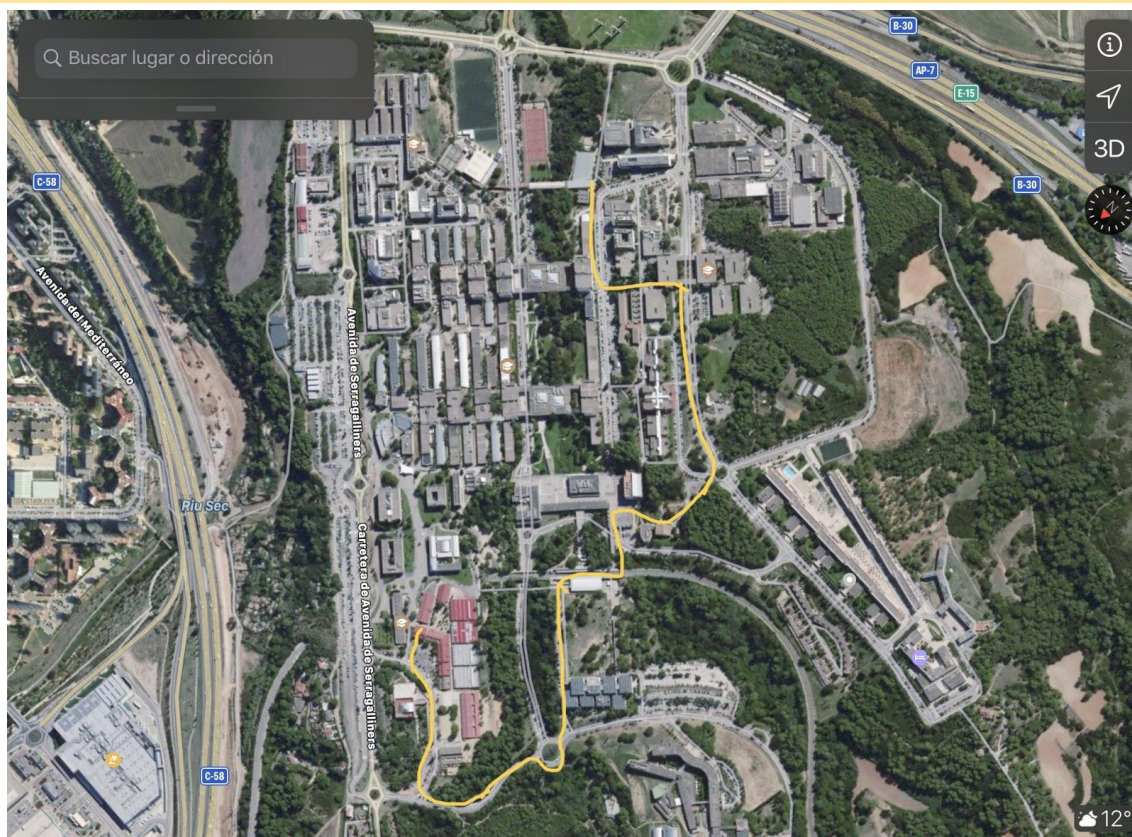
Pensem que l'activitat realitzada ha estat bastant encertada, en termes generals, i ha agradat als companys i companyes que l'han vivenciat. En aquest sentit, creiem que el recorregut ha estat ben escollit i que les explicacions i aspectes d'interès explicats a les alumnes han estat motivadores per aquestes. A més, valorem la nostra capacitat d'adaptació, ja que degut a una reducció del temps per factors externs, vam aconseguir dur a terme una activitat coherent, rica en continguts lúdics i dinàmics.

Així ens ho van fer saber les nostres companyes a la valoració final, on es van mostrar participatius (com durant tota l'activitat) i van esmentar un increment de les expectatives prèvies a aquesta dinàmica, i la seva satisfacció vers la dinamització i implementació d'activitats.

Ruta 2 (a càrrec de l'equip 49)

Destinatàries: escolars de cicle mitjà (8 i 9 anys)

Estudiants impartidores: Pol Díaz (GTE 1), Natalia González (GTE5) i Sonia Ortega (GTE 7)

Itinerari de la ruta 2 (escolars de 8 i 9 anys)

Continguts:

- ✓ Consciència dels cinc sentits principals.
- ✓ Expressió corporal.
- ✓ Característiques i diferències entre medi humanitzat i medi natural.

Objectius lúdics:

- ✓ Arribar fins al SAF, des de la plaça de les Oliveres, en el temps marcat.
- ✓ Gaudir del passeig.

Objectius didàctics:

- ✓ Observar i analitzar un paisatge.
- ✓ Realitzar activitats/jocs durant el recorregut.
- ✓ Fomentar la cohesió de grup.
- ✓ Desenvolupar la capacitat d'orientació en un espai nou.
- ✓ Respectar pels diferents elements que configuren el paisatge.

Material necessari:

- ✓ Full amb el mapa del recorregut.
- ✓ Guia amb preguntes i orientacions pels docents.

Ruta 2 (a càrrec de l'equip 49)

Destinatàries: escolars de cicle mitjà (8 i 9 anys)

Estudiants impartidores: Pol Díaz (GTE 1), Natalia González (GTE5) i Sonia Ortega (GTE 7)

Descripció del passeig i informació que rebran les alumnes:

Resum del recorregut:

Sortirem des de la Plaça de les Oliveres i anirem cap al SAF per una ruta, la qual està envoltada d'arbres i vegetació. La primera parada serà al Bosc de Can Magrans, passant per davant de l'escola Bellaterra. Pujarem cap a dalt, en direcció al carrer de les alzines. Després pararem a la Plaça Cívica i baixarem per l'avinguda Can Domènech fins arribar al SAF.

Activitat comuna transversal

Al llarg de tot el recorregut, és a dir, entre parada i parada, per fer més amè el camí anirem realitzant dinàmiques com el joc de "veig veig" o cantant cançons com la de la sardina.

1. Primera parada: Bosc Can Magrans

Com podem veure hi ha uns itineraris per recórrer el bosc de Can Magrans. Tot i així volem que us fixeu en la vegetació que us envolta. D'aquesta manera, haurem de tancar els ulls durant dos o tres minuts per identificar els sons i les olors d'aquest lloc. Què us fa sentir o què us transmet?

Quin tipus de sorolls escolteu? Són propis de la naturalesa? Escolteu ocells o més aviat sorolls propis de l'impacte humà, com el dels cotxes?

A partir d'aquí fem una reflexió de com ha estat l'impacte humà en aquesta zona de la universitat.

(Podríem parlar del tipus de vegetació: vegetació mediterrània, i en concret del tipus d'arbre que més podem observar, en aquest cas el pi blanc??).

Activitat 1: Estima a un arbre

Farem un joc on, per parelles, un haurà de tapar-se els ulls, i l'altre l'haurà de guiar a un arbre. El que té els ulls tapats, haurà de tocar l'arbre, sentir-lo, olorar-lo, etc. i, darrerament, obrirà els ulls i haurà de descobrir de quin arbre es tractava.

A partir d'aquesta activitat, introduïrem el tipus d'arbre amb el qual estan tractant, i el tipus de vegetació que trobem a la zona.

2. Segona parada: carrer de les Alzines

Continuem el nostre camí a través del carrer de les Alzines. Demanarem als alumnes que observin allò que els envolta; de què es tracta? Creieu que és una casualitat que el carrer tingui aquest nom? Per què creieu que el té?

(Sota la qual es poden observar plançons d'alzina fruit d'una plantació feta al final dels anys 90 dins la campanya de l'ADENC "Una gla, un arbre" que pretenia la regeneració de l'alzinar. De fet, que l'alzinar intenta reinstaurar-se en els terrenys on l'home ha deixat d'intervenir ho anem veient al llarg de bona part d'aquest itinerari, en forma de plantes joves de les diferents espècies).

Pararem a la plaça de l'Acadèmia, on es troba el Rectorat. En primer lloc, els hi en parlarem i els hi preguntarem quina funció creuen que té a la Universitat.

(Màxima autoritat acadèmica i representant legal i institucional de la Universitat. Realitza la funció de direcció, de govern i gestió de la Universitat. Està compost per la presidència del Claustre, Consell de Govern, Equip de Govern i la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona).

Estudiants impartidores: Pol Díaz (GTE 1), Natalia González (GTE5) i Sonia Ortega (GTE 7)

D'aquesta manera, creiem que és bo que coneguim les funcions que tenen els organismes de gestió i direcció de l'UAB, ja que també forma part del que ens rodeja.

Activitat 2: Farem una mena de joc relacionat amb les fulles

Cada escolar porta una fulla diferent (intentar que no es repeteixin espècies o, en cas d'ocórrer, que es diferenciïn unes de les altres). S'han d'asseure en cercle. Cada un veu la seva contra el sol (els seus venes, forma ...). Després han de sentir la seva olor, tacte, imperfeccions un cop fet això, es passa la fulla a la companya de la dreta, repetint les accions amb la fulla que ens arribi. Això es pot fer diverses vegades. Al final, s'ajunten totes i es van traient d'una en una. Cadascú ha de reconèixer quina era la seva fulla original.

Podem acabar ajudant a les fulles a complir amb el seu destí (tornar a terra per servir d'aliment d'altres plantes) enterrant-les.

Amb això podem parlar de quin paper tenen les fulles a les plantes, per què varien de forma, per què es cauen dels arbres...

3. Tercera parada: Plaça Cívica

Arribem a la Plaça Cívica on podem veure que hi ha molt trànsit de gent. També podem veure que hi trobem tot tipus de botigues, com ara una òptica, una papereria... Com creieu que era aquesta zona abans de ser edificada? Creieu que hi havia la mateixa vegetació que hem anat veient al llarg del recorregut?

Recompte d'elements naturals i d'elements humans per determinar si aquesta zona està humanitzada o hi trobem elements del medi natural. Quines evidències poden decidir si és un espai humanitzat o natural?

Activitat 3: Estàtues humanes

Aquesta activitat consisteix en imitar elements de l'entorn amb el cos humà, tant individualment com en grup. És a dir, els alumnes hauran d'imitar tant elements humans com els elements naturals i la resta de companys endevinar-ho.

4. Quarta parada: Avinguda de Can Domènech

Durant tot el recorregut fins ara hem anat passant per diferents Facultats, cadascuna amb les seves característiques.

En referència al medi natural, heu anat veient com hem fet una mena de progressió pel que fa a la vegetació que ens hem anat trobat des de que hem sortit de la Facultat d'Educació. Creieu que això és degut a algun fet o raó o simplement és casualitat?

D'altra banda, pensant en els elements naturals i humans, creieu que hi ha algun motiu específic de distribució d'aquestes Facultats pel campus? Podem veure que al costat de la facultat de medicina hi ha un centre de salut. Això que vol dir? Està ubicat d'aquesta manera per alguna raó específica?

Activitat 4: Moments de relaxament

Es fan dos grups, asseguts cada un en una línia i mirant en la mateixa direcció:

- Grup A: ha de detectar, en tres minuts, coses que canviïn en el paisatge (els núvols, cauen fulles, vola un ocell ...)

- Grup B: en el mateix temps, ha d'observar coses que no canviïn (formes de les muntanyes, color dels arbres, el camí ...)

Després tots dos grups comenten els detalls observats.

Ruta 2 (a càrrec de l'equip 49)

Destinatàries: escolars de cicle mitjà (8 i 9 anys)

Estudiants impartidores: Pol Díaz (GTE 1), Natalia González (GTE5) i Sonia Ortega (GTE 7)

Amb això podem parlar sobre que la naturalesa està contínuament canviant. aquestes modificacions es donen a diverses escales. Si fóssim una formiga apreciaríem altre tipus de canvis, i passarien desapercebuts alguns dels que hem observat. Les coses que ens semblen més immutables, com les muntanyes, ¿han existit sempre així ?, poden canviar?

5. Última parada: Edifici del Servei d'Activitat física

Per a finalitzar la nostra activitat, volem fer una mena de tancament de la ruta, en el qual farem un recull d'informació de tot allò que ens ha semblat curiós, rellevant o important. D'aquesta manera, volem veure si durant el recorregut han entès els conceptes que volíem treballar, alhora que també esperem que els companys/es ens donin una valoració del recorregut i/o aspectes a millorar.

A més, comprovaran si aquell element de la natura que han agafat o vist en la primera parada a Can Magrans, l'han anat trobant al llarg del recorregut.

Farem una reflexió final sobre la importància de fer-nos conscients de tenir cura de l'espai natural del qual gaudim i de com l'impacte humà a afectat a l'entorn que envolta la universitat, a més mostrar-los com poder aprendre a partir del medi d'una manera dinàmica i vivencial.

Observacions:

Segons el transcurs de les activitats i el temps que emprem en aquestes, anirem fent les adaptacions adients. Podent modificar així tant les activitats planificades com el mateix recorregut.

Valoració del desenvolupament:

En general, va resultar un passeig amb èxit. Des d'un primer moment, el nostre grup d'alumnes van estar implicades en la realització de l'activitat, van mostrar-se participatives en tot moment en què es demanava. Vam trobar-nos amb la dificultat d'iniciar el passeig més tard del que s'havia previst, la qual cosa va provocar que haguéssim de fer les explicacions i activitats més ràpid del que preteníem, i, a més, vam haver de retallar certes informacions per tal de poder arribar a temps al SAF.

Crec que el fet d'haver preparat jocs o dinàmiques juntament amb les explicacions que fèiem sobre tot allò que veiem, va fer el passeig més entretingut i van arribar a gaudir del que vam preparar.

Ruta 3 (a càrrec de l'equip 50)

Destinatàries: escolars de cicle superior (10 i 11 anys)

Estudiants impartidores: Siukaina El Bukriui (GTE 10) i Rubén López (GTE 8)

▲ --> Punt d'inici.
◆ --> Punt d'acabada. — --> Recorregut.
1,2,3 i 4 --> Punts d'interès.

Itinerari de la ruta 3 (escolars de 10 i 11 anys)

Continguts:

- ✓ Treball cooperatiu.
- ✓ Habilitats motrius bàsiques.
- ✓ Sentit de l'orientació.
- ✓ Sentit del tacte.
- ✓ Confiança i respecte.
- ✓ Sentiments i emocions.

Objectius lúdics:

- ✓ Trobar un tresor, que estarà situat al SAF, el punt on acaba la pràctica.
- ✓ Aconseguir arribar al punt d'acabada tot gaudint del passeig.

Objectius didàctics:

- ✓ Desenvolupar capacitats d'atenció i concentració.
- ✓ Estimular la confiança.
- ✓ Conèixer i desenvolupar-se en un nou espai.
- ✓ Crear afinitat amb la resta de companys.
- ✓ Fomentar la cohesió de grup.
- ✓ Crear un ambient positiu i divertit.

Material necessari:

- ✓ Full amb el mapa del recorregut + imatges de l'Escoleta i de l'home de la Cívica.
- ✓ Tresor (full donant l'enhorabona).
- ✓ Fitxa amb preguntes de l'edifici de la facultat de Traducció i interpretació.

Ruta 3 (a càrrec de l'equip 50) Destinataries: escolars de cycle superior (10 i 11 anys)

Estudiants impartidores: Siukaina El Bukriui (GTE 10) i Rubén López (GTE 8)

Descripció del passeig i informació que rebran les alumnes:

Dinamitzarem un total de 13 activitats durant el passeig escolar per fer-lo més amè i entretingut, mentre que reben informació educativa.

Durant la presentació de la sessió donarem a cada alumna un mapa amb el recorregut que farem i les parades intermèdies, que són 4 en total; la plaça de les Oliveres, el bosc de Can Magrans, la Facultat de Traducció i Interpretació i la plaça Cívica. L'objectiu lúdic principal de la sessió és trobar un tresor, que estarà situat al SAF, la parada final, on acaba la pràctica.

Parada 1: plaça de les Oliveres

Sortirem del gimnàs i anirem a la plaça de les Oliveres, que serà el primer punt on s'aturaran.

Preguntarem a les escolars sobre el que veuen al seu voltant, la intenció serà que en parlin dels edificis i de la vegetació. Les mestres, és a dir, nosaltres podrem fomentar la curiositat de les alumnes tot comparant els arbres amb el nom de la plaça per exemple. L'objectiu serà **parlar de les oliveres** per després poder comparar-los amb els arbres que hi ha al segon punt d'interès, el bosc de Can Magrans. Com a dinamitzadors podrem explicar-los la història de les oliveres i el seu pes en les diferents cultures. L'activitat tindrà una durada de 8 minuts aproximadament.

A continuació, de camí a la següent parada que serà el bosc de Can Magrans passarem la imatge del costat:

Les alumnes hauran d'estar alerta al recorregut i un cop trobin aquesta imatge, totes les membres de la passejada **hauran de fer-se una fotografia**. No podran anar a Can Magrans sense haver fet la foto. Per arribar a aquesta posició, les alumnes ho faran en parelles des de la plaça de les Oliveres. Davant de l'Escoleta, que és l'edifici que surt a la imatge, els dinamitzadors podran preguntar a les alumnes algunes qüestions com ara:

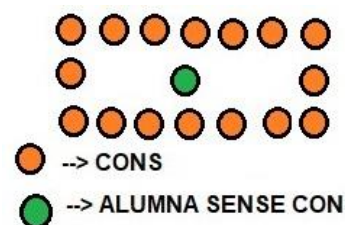
- ✓ Què en pensem d'aquest edifici? Per a què serveix?
- ✓ Les diferències que en troben entre aquesta escola amb la seva.
- ✓ Què veieu de positiu de la ubicació de l'escola? I de negatiu?

Amb la informació que es rebi es podrà contrastar després amb l'edifici de la Facultat de Traducció.

Parada 2: bosc de Can Magrans

Anem després a Can Magrans, on tindrem preparat el pròxim joc, que es diu **"Quatre cantonades"**. Hi haurà cons a terra distribuïts en un rectangle (figura del costat): cada escolar caminarà per l'espai sense acostar-se als cons i quan escoltin el xiulet, hauran de buscar un con i quedar-se quiets. L'alumna que es quedi sense haurà d'anar al mig i esperar que la mestra torni a tocar el xiulet. El seu objectiu serà trobar un con desocupat.

Després d'aquest joc, les docents o guies faran que les escolars s'asseguin en rotllana: hauran de **comparar els arbres** que observen amb els de la plaça de les Oliveres, podran aixecar-se per tocar-los i parlar-ne de la textura, per exemple. També s'haurà de comentar les diferències i, perquè no, les similituds que veuen d'aquests dos llocs, ja que segur que en trobaran. Estaria bé que es parlés

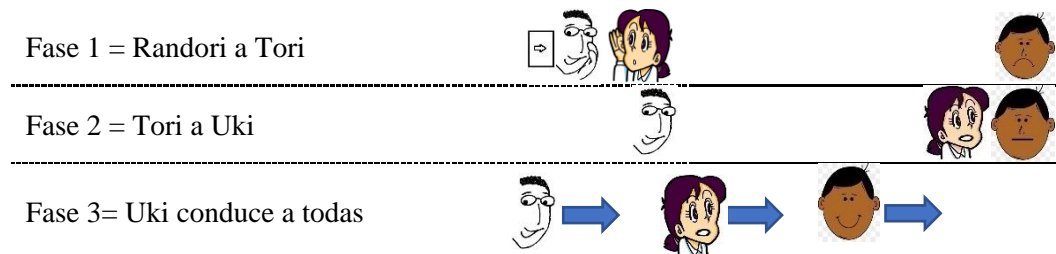
Estudiants impartidores: Siukaina El Bukriui (GTE 10) i Rubén López (GTE 8)

de la vegetació d'aquest espai i de l'impacte humà que hi ha i que pot haver-hi en un futur. Es poden donar idees o propostes sobre com es pot tenir cura la zona. Fins i tot, es podria parlar del clima i les temperatures, tot incidint en la diferència.

D'aquesta manera, l'activitat seria més transdisciplinària, ja que es tractaria continguts del medi, tant social com natural. L'objectiu és que entenguin, coneguin i reflexionin sobre un espai diferent del que estan acostumats, tot rebent nova informació per part de les mestres. La duració serà d'uns 20 minuts més o menys.

A continuació, per arribar al pròxim lloc, que serà la Facultat de Traducció i Interpretació, farem un **joc de pistes auditives**: "A cau d'orella". Es fan grups de tres: Uki, Tori i Randori. Randori haurà de mirar el mapa que se'ls ha ofert prèviament i en farà indicacions a cau d'orella a Tori de com arribar al destí (sense dir-ne el nom, és clar), i Tori les transmetrà també a cau d'orella a Uki, qui haurà de anar en la direcció que cregui haver entès, i les altres dues la seguiran.

Joc de l'A cau d'orella:

Parada 3: Facultat de Traducció i interpretació

En arribar, aprofitant els grups que s'han creat, es procedirà a la següent activitat. Cada grup rebrà un **full amb unes preguntes**. Aquesta fitxa tindrà aquestes qüestions:

- ✓ En quin any creieu que va ser fundada aquesta facultat? (1972)
- ✓ Quina és la seva comarca? (Vallès Occidental)
- ✓ Quants mestres aproximadament creieu que té aquesta facultat? (200 en el curs 2017/18)
- ✓ Quants alumnes de grau i màster tenen matriculats (aprox.)? (1.560)
- ✓ Fins a quantes llengües s'estudien a traducció? Posa un exemple que no sigui anglès o alemany. (13 llengües: anglès, francès, alemany, portuguès, italià, rus, àrab, japonès, xinès, coreà, romanès, txec i grec modern).

Els grups hauran d'aconseguir un nombre d'encerts per poder passar al segon tram i així veure els coneixements previs de les alumnes. Així mateix, abans de seguir les dinamitzadores podrem **fer preguntes** sobre la Facultat; exemples en podrien ser:

- ✓ Què us sembla aquesta Facultat? Creieu que totes són iguals?
- ✓ Si comparem aquest edifici amb els de Ciències de l'Educació, què en podríeu dir? No creieu que aquest és més nou que els altres?
- ✓ Per què creieu que té aquesta forma? Per què hi ha moltes finestres?

Finalment, es podrà **fer un resum** de què han estat veient durant la passejada fins aquell moment; els carrers per on han passat, el bosc, la plaça de les Oliveres, la Facultat de Traducció, etc. Disposaran entre 15 i 20 minuts per poder fer tot això.

Per arribar a la pròxima parada, la plaça Cívica, les alumnes hauran de **caminar a tres cames** en parelles, és a dir, una de les cames de cadascú estarà lligada a la seva companya.

Ruta 3 (a càrrec de l'equip 50)

Destinatàries: escolars de cycle superior (10 i 11 anys)

Estudiants impartidores: Siukaina El Bukriui (GTE 10) i Rubén López (GTE 8)

Durant aquest passeig, les alumnes hauran de buscar una imatge que facilitaran els dinamitzadors. La imatge serà la del costat. Quan la trobin hauran de **fer-se una foto** imitant la postura i gestos del senyor. Es valorarà moltíssim la creativitat dels alumnes com per exemple fer la fotografia amb tres flors o tapant-se la boca.

Transdisciplina amb Educació Visual i Plàstica: es podrà **reflexionar sobre què representa el dibuix**, què simbolitzen les flors que té a la mà, per què es tapa la cara, per què l'artista l'ha volgut pintar en aquell lloc o que ens vol explicar entre altres coses.

Durada: 12 minuts aprox.

Parada 4: plaça Cívica

Finalment, abans d'anar cap al SAF es realitzarà una última activitat a n'aquest punt, és a dir, a la Cívica; s'en diu '**Veó con mis manos (Lazarillo)**' i té per objectiu millorar la confiança de les escolars. Consisteix a posar-se en parelles. Uki i Tori: Uki es tancarà els ulls i Tori haurà de guiar-la durant 7 minuts aproximadament, fent-la caminar i tocar l'entorn. Ha de palpar amb les mans diferents textures i superfícies i alhora sentir-se segura. Passats els minuts, es canviaran els rols. No consistirà a endevinar, sinó a confiar en la companya i entendre d'una altra manera l'entorn que els envolta.

Aquí, les dinamitzadores podem aprofitar per preguntar què els sembla l'espai que estan palpant, si els hauria agradat palpar en un altre lloc per on han passat prèviament i per què.

Serà moment per realitzar un resum i que les alumnes expressin els seus sentiments i emocions tant de l'activitat com de la passejada i alhora comuniquin els aprenentatges adquirits.

Per arribar a la parada final, és a dir, al SAF **s'haurà d'anar cantant** i caminant en parelles. Per així, acabar al SAF i trobar el tresor que buscaven des d'un principi, que serà la imatge del costat

Observacions:

El recorregut es pot canviar si es veu necessari durant el desenvolupament.

Valoració del desenvolupament:

Com a equip 50, valorem positivament la nostra dinamització durant aquesta sessió, ja que creiem que hem desenvolupat una bona pràctica, de manera adequada i correcta.

Considerem que el resultat ha estat satisfactori, ja que hem sabut adaptar correctament el nostre recorregut a la manca de temps, per causa aliena a l'assignatura, per així poder assolir els objectius de la pràctica.

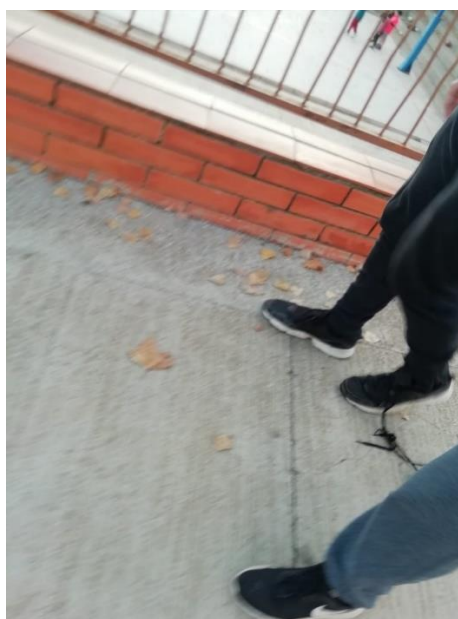
Respecte al grup d'escolars, el fet que fossin poques ha afavorit un bon clima de treball, tot creant cohesió de grup, i la pràctica ha estat agradable; en tot moment, les alumnes van estar implicades i van participar de manera activa.

Estudiants impartidores: Siukaina El Bukriui (GTE 10) i Rubén López (GTE 8)

Pel que fa al nostre aprenentatge, gràcies al nostre professor de l'assignatura hem après que aquestes passejades es poden realitzar amb un objectiu educatiu i lúdic, sense material i, sobretot, defugint la competició com objectiu preferent (les típiques "gymkanes"). Els jocs que vam impartir van ser amb l'objectiu d'adquirir nous coneixements amb un tarannà més dinàmic. El joc de Can Magrans n'és un bon exemple. El vam adaptar de tal manera que aprofitant els còdols del bosc creéssim diferents punts. En cada punt havia d'estar-hi una alumna. Una d'elles quedava al centre i per poder ocupar un lloc havia d'explicar una dada o curiositat de l'entorn on ens trobàvem. Pensem que d'aquesta manera les alumnes han pogut construir coneixement entre iguals.

A més a més, durant la impartició hem inclòs noves actuacions que han enriquit la perspectiva educativa de l'activitat, ja que de camí al bosc de Can Magrans hem hagut de passar per l'aparcament de la Facultat, aleshores vam aprofitar el lloc i ens vam aturar un moment perquè així els alumnes parlessin d'aquest entorn tan diferent de la plaça de les Oliveres. En aquell moment vam rebre molta informació de les estudiants sobre l'impacte humà, la contaminació i propostes per tenir més cura del medi ambient.

En resum, com a grup pensem que hem dinamitzat un bon recorregut que ha estat agradable i enriquidor, tant per les nostres alumnes com per a nosaltres, ja que també hem après a desenvolupar la nostra activitat docent i hem adquirit nous coneixements abans, durant i després de la dinàmica.

Ruta 3: Per parelles, fent la caminada a tres cames cap a la plaça Cívica

Ruta 3: Les participants davant de l'Escoleta

4. CONCLUSIONS D'APRENENTATGE

Tots tres equips docent d'aquesta pràctica d'impartició, dedicada al passeig escolar, estem molt satisfetes amb el desenvolupament de la nostra activitat. Creiem que tota la càrrega de treball previ realitzat ha acabat afavorint l'assoliment de tots els objectius previs que ens havíem marcat. Quelcom ha acabat desencadenant en un gran interès i motivació per part de totes les alumnes que performaven. Aquests factors, juntament amb les complexes i riques reflexions realitzades per part de tot l'alumnat al final de la sessió, són una clara evidència d'una adquisició i interiorització dels continguts impartits.

Considerem que tots tres recorreguts han tingut una bona impartició, ja que hem sabut adaptar-nos al temps disponible, hem fet una bona organització inicial i hem aconseguit que les estudiants aprenguin, tot complint amb l'objectiu d'aquesta sessió; aprendre de manera lúdica i en un entorn diferent sense estar pendents de la competició com a mesura exclusiva de la motivació. A més a més, hi ha hagut una bona comunicació perquè a l'hora de transmetre els missatges docents ho hem fet tot utilitzant els tres canals d'accés: auditiu, visual i cinestèsic.

Com a factor positiu, considerem que el fet de poder dur a terme les activitats en un entorn no usual ha motivat les alumnes i per això hem obtingut una bona resposta per part de les companyes. La seva participació ha estat activa i adequada durant el procés d'aprenentatge. A més, el seu comportament envers el medi ha sigut adient, ja que l'han sabut respectar.

Com a factor negatiu de la convocatòria ha sigut l'imprevist de disposar menys temps del que esperàvem, per causa aliena a l'assignatura, ja que una altra havia fet una convocatòria a l'hora anterior que es va perllongar més del compte, i vam haver d'arribar tard a n'aquesta pràctica.

Això ha fet que hem hagut de córrer en alguns trams o punts d'interès i no presentar tota la informació que ens hauria agradat facilitar a les nostres alumnes/companyes. També hi ha el factor

dels grups d'escolars participants perquè estaven desequilibrats, sobretot hi havia preocupació pel que fa a la planificació de les activitats i recursos/materials previstos.

Un altre factor que ha influït ha estat que, en deixar les companyes del grup-classe escollir elles mateixes la ruta, va fer que els grups estiguessin desnivellats en nombre de components.

Per últim, apreciem haver realitzat aquesta pràctica, ja que hem hagut de preparar activitats en un context diferent del de sempre i amb la consigna d'anar transmetent informació perquè les alumnes reflexionin sobre l'entorn comparant-lo amb el seu. Per tant, tant les alumnes com nosaltres hem après, sobretot una manera de treballar la transversalitat en l'Educació Física.

5. INFORME SOBRE EL PAPER DE LES ASSESSORES

Com a grup, apreciem el bon treball que han realitzat les nostres companyes Sergi Bañó i Sandra Vidal pel seu assessorament. Les dues ens van aconsellar i ajudar abans, durant i després de dur a terme els nostres recorreguts, tot donant-nos idees i propostes per millorar i, així adquirir nous coneixements sobre com dissenyar i impartir una activitat.

En la planificació i disseny de la dinàmica ens van revisar el document i ens van ajudar en alguns aspectes com la redacció d'objectius. A més, durant el recorregut van poder acompanyar un dels nostres grups per poder avaluar i assessorar-nos. Després d'acabar la impartició, vam poder rebre consells i alternatives que podríem tenir en compte de cara a noves dinamitzacions. Per tant, valorem positivament el seu treball com assessors.

Bellaterra, 21 de març de 2020 (1.ª ed., interna, 2 de desembre de 2019)

COM CITAR / CÓMO CITAR / HOW TO REFER TO:

Galera Pérez, Antonio D. (coordinació, edició). *Disseny i valoració del desenvolupament de la sessió de pràctiques d'impartició del 26-11-2019 (Passeig escolar)*. Bellaterra (Barcelona): Universitat Autònoma de Barcelona, DDD, 2020 (disponible a <http://ddd.uab.cat/record/222599>).

